

Bułgaria

Najważniejsze informacje

Flaga, Herb

Bułgaria leży w południowej Europie nad Morzem Czarnym, w północno-wschodniej części Półwyspu Bałkańskiego. Graniczy z Serbią oraz Macedonią Północną od zachodu, Grecją i Turcją od południa, Morzem Czarnym od wschodu, i Rumunią od północy.

Flaga i herb

Geografia i klimat

- Około 60% powierzchni Bułgarii zajmują tereny wyżynne i górskie, średnie wzniesienie kraju wynosi ok. 470 m n.p.m.
- Klimat Bułgarii jest umiarkowany ciepły, kontynentalny, suchy, nad morzem, podzwrotnikowy, wilgotniejszy.

Góry

Góra	Wysokość (m n.p.m.)	Pasma górskie
Musala	2925 m	Riła
Wichren	2915 m	Pirin
Botew	2376 m	Stara Płanina

Stosunki wodne

Stara Płanina dzieli Bułgarię na zlewiska Morza Czarnego i Morza Egejskiego. W zlewisku czarnomorskim najdłuższą rzeką jest Dunaj, który jest rzeką graniczną z Rumunią, wraz z dopływami: Łom, Ogosta, Iskyr (jest najdłuższą rzeką Bułgarii płynącą w całości w jej granicach), Osym, Jantra.

Przyroda

Lasy pokrywają ok. 35% powierzchni kraju, do wysokości 700–1000 m występują głównie lasy dębowe, do 1700–1800 m – lasy bukowe i bukowo-jodłowe, w najwyższych piętrach gór do 2000–2300 m – lasy świerkowe, kosodrzewina i hale górskie. Na obszarach wyżynnych i nizinnych – zarośla krzewów zrzucających liście na zimę oraz zbiorowiska roślinności stepowej w rejonie Dobrudży.

+

•

○

Ustrój polityczny

- Zgodnie z konstytucją z 12 lipca 1991 Bułgaria jest republiką, w której głową państwa jest prezydent wybierany, na jednej karcie razem z wiceprezydentem, w bezpośrednich wyborach, na 5-letnią kadencję. Szefem rządu jest premier, który mianowany jest przez prezydenta.

Siły zbrojne

- Bułgaria dysponuje trzema rodzajami sił zbrojnych: wojskami lądowymi, marynarką wojenną oraz siłami powietrznymi. Wojska bułgarskie w 2014 roku liczyły 35 tys. żołnierzy zawodowych oraz 302,5 tys. rezerwistów.

- Według rankingu Global Firepower (2014) bułgarskie siły zbrojne stanowią 70 siłę militarną na świecie, z rocznym budżetem na cele obronne w wysokości 700 mln dolarów.

Ludność

- Bułgaria- 7,39 mln.

- Sofia- 1,243 mln.

Największe miasta Bułgarii, liczba mieszkańców

1. Sofia 1,243 mln.
2. Płowdiw 668 334 tys.
3. Warna 471 252 tys.
4. Burgas 410 331 tys.
5. Stara Zagora 316 365 tys.
6. Plewen 240 380 tys.
7. Ruse 218 556 tys.
8. Sliwen 186 495 tys.
9. Dobricz 173 831 tys.
10. Szumen 172 355 tys.

Sztuka

- Bułgaria od okresu średniowiecza (XIII wiek, XIV wiek) znana jest ze swoich ikon. Przedstawiciele tzw. tyrnowskiej szkoły malarstwa (XIV wiek) z powodzeniem przekraczali reguły rządzące tradycyjnym, hieratycznym malarstwem ikon, dzięki czemu stworzyli oni jedną z najbardziej znaczących szkół artystycznych wschodniego chrześcijaństwa.

Kultura

- Bułgaria posiada również starą i bogatą tradycję śpiewu chóralnego. Jednym z najbardziej znanych, bułgarskich średniowiecznych twórców jest Joan Kukuzel, kompozytor, teoretyk muzyki i twórca tzw. nowobizantyjskiego zapisu nutowego. Znanymi bułgarskimi śpiewakami są współcześnie m.in. Boris Christow, Nikołaj Giaurow, czy Nikoła Giuzelew, należący do światowej czołówki i często występujący w najlepszych operach całej Europy.

Literatura

Pierwszym przejawem świadomości narodowej było zainteresowanie własną [historią](#) (Paisij Chilendarski). Walka Bułgarów o uniezależnienie się kultury od [Greków](#) i autokefaliczny [kościół](#), a po 1856 – o zrzucenie panowania Turków, znalazła odbicie w literaturze. W 1. połowie XIX wieku, w okresie tworzenia podstaw świeckiej oświaty narodowej, pojawiły się pierwsze drukowane [książki](#) i podręczniki szkolne. Zrodziła się publicystyka i wierszopisarstwo. Na dalszym rozwoju młodej literatury zaważyło coraz żywsze od połowy XIX w. zainteresowanie słowianofilstwem i rodzimą kulturą ludową. Oparte na obcych, zwłaszcza [rosyjskich](#), wzorach artystycznych i bułgarskim [folklorze](#) powstały nowożytne gatunki poezji, prozy i [dramatu](#), w których z żywej mowy ludowej tworzył się [język literacki](#).

Turystyka

- W 2016 roku kraj ten odwiedziło 8,252 mln turystów, głównie z Rumunii, Grecji, Niemiec, Rosji i Turcji.

Bułgarskie obiekty na Liście UNESCO*

Cerkiew Bojańska koło Sofii (K)

Jeździec z Madary (K)

Zespół cerkwi wykutych w skale w Iwanowie (K)

Tracki grobowiec z Kazanłyku (K)

Zabytkowe miasto Nesebyr (K)

Rezerwat przyrody Srebyrna (P)

Park Narodowy Pirinu (P)

Rylski Monastyr (K)

Grobowiec tracki w Swesztari (K)

Potrawy

Tradycyjne potrawy

- tarator – ogórkowy chłodnik na bazie jogurtu z dodatkiem czosnku.
- szkembe czorba – pikantne zabelane flaki wołowe lub wieprzowe.
- czomlek kebab – duszona w winie jagnięcina z dodatkami
- manastirski bob – fasola duszona w oliwie z warzywami
- kozunak – rodzaj [chałki](#) z bakaliami (wypiek wielkanocny)
- kadaif – ciasto z nitek makaronowych z orzechami

- **Kuchnia bułgarska** – narodowa kuchnia Bułgarów mająca wiele cech wspólnych dla kuchni krajów [bałkańskich](#). Oprócz elementów rodzimych skupia w sobie wpływy kulinarnych tradycji tureckich, greckich, a nawet włoskie i węgierskie. Uchodzi za jedną ze zdrowszych w Europie. Na jej różnorodność wpływają odmienne upodobania, tradycje i zwyczaje mieszkańców poszczególnych regionów kraju.

Ciekawostki

- Najstarsze drzewo Bułgarii
- Gęstość zaludnienia wynosi 66 osób/km².
- Kraj ten jest 2,8 razy mniejszy od Polski.
- Główną religią jest chrześcijaństwo: 82,8%.
- Bułgaria jest to najstarsza nazwa kraju w Europie.

Ciekawostki

Koniec

Prezentację przygotowali:

Zosia Szykaruk

Wiktor Kolano

Źródło informacji: Wikipedia